

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล ไทยเป็นมคร

สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑. ปริพพาชก ฟังเพียง ๒ บทแรกเท่านั้น ก็ดำรงอยู่ในโศคาปัตติผล อันถึงพร้อมด้วยนัยพจน์หนึ่งแล้ว ฯ พระเถระยัง ๒ บทนอกนี้ให้จบลงในเวลาเขาเป็นพระโศคาบันแล้ว ฯ เขา เป็นพระโศคาบันแล้ว เมื่อคุณวิเศษชั้นสูง ยังไม่เป็นไปอยู่ ก็คาดว่า ในข้อนี้จัก(ต้อง)มีเหตุ จึงเรียนกะพระเถระว่า ท่านขอรับ ท่านไม่ต้องขยายธรรมเทศนายิ่งขึ้นไป เพียงเท่านี้ก็พอ พระบรมศาสดาของพวกเราประทับอยู่ที่ไหน ฯ พระเถระตอบว่า ประทับอยู่ในพระเวฬุวัน คุณ ฯ เขาเรียนว่า ท่านขอรับ ถ้ากระนั้น ขอท่านล่องหน้าไปก่อนเถิด ข้าพเจ้ามีเพื่อนอีกคนหนึ่ง และข้าพเจ้าทั้ง ๒ ได้ทำกติกากะกันและกันไว้ว่า ผู้ใดบรรลุอมตธรรมก่อน ผู้นั้นจงบอกกัน ข้าพเจ้าเปลื้องปฏิญญานั้นแล้ว จักพาสหายไปสำนักพระบรมศาสดาตามทางที่ท่านไปแล้วนั้นแล ดังนี้ แล้วหมอบลงแทบเท้าทั้ง ๒ ของพระเถระด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ทำประทักษิณ ๓ รอบ ส่งพระเถระไปแล้ว ได้บ้ายหน้าไปสู่อารามของปริพาชกแล้ว ฯ โกลิตปริพาชก เห็นเขาเดินมาแต่ไกลเทียว คิดว่า วันนี้ สีน้าของสหายของเราไม่เหมือนในวันอื่น ๆ อมตธรรม คงจักเป็นสิ่งที่สหายของเราบรรลุแล้วแน่แท้ จึงสอบถามการบรรลุอมตธรรม ฯ แม้อุปติสสปริพาชกนั้นก็ยอมรับว่า เออ ผู้มีอายุ อมตธรรม เราได้บรรลุแล้ว ได้ภายิตคานั่นนั้นแลแก่โกลิตปริพาชกนั้น ฯ ในเวลาจบคาถา โกลิตะดำรงอยู่ในโศคาปัตติผลแล้ว จึงกล่าวว่า สหาย นัยว่า พระบรมศาสดาของพวกเรา ประทับอยู่ ณ ที่ไหน ฯ อุปติสสตอบว่า ข้าว่า ประทับอยู่ในพระเวฬุวัน สหาย ข้าว่า ท่านพระอัสสชิเถระ พระอาจารย์ของพวกเราบอกไว้ ฯ โกลิตะตอบว่า สหาย ถ้ากระนั้น พวกเราไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดากันเถิด ฯ

๒. ก็ธรรมดา พระสารีบุตรเถระนั้น เป็นผู้บูชาอาจารย์แม้ในกาลทุกเมื่อเทียว ฯ เพราะฉะนั้น ท่านจึงกล่าวกะสหายอย่างนี้ว่า เพื่อนรักเอ๋ย เราจักบอกอมตธรรมที่เราทั้ง ๒ บรรลุแล้วแก่สณฺฑชัยปริพพาชกผู้เป็นอาจารย์ของเราบ้าง ท่านรู้หรือก็จักแทงตลอดได้ เมื่อไม่แทงตลอด (แต่ยัง) เชื่อพวกเราแล้ว จักไปยังสำนักพระบรมศาสดา สดับเทศนาของพระพุทธเจ้าทั้งหลายแล้วจักทำการแทงตลอดมรรคและผลได้ ฯ ลำดับนั้น แม่ทั้ง ๒ คน ได้ไปยังสำนักของสณฺฑชัยปริพพาชกแล้ว ฯ สณฺฑชัยปริพพาชก เห็นสหายทั้ง ๒ นั้นแล้วจึงถามว่า พ่อคุณทั้ง ๒ ใคร ๆ ที่แสดงอมตธรรม พวกท่าน(หา)ได้แล้วหรือ ฯ สหายทั้ง ๒ จึงเรียนว่า (หา)ได้แล้ว ขอรับ ท่านอาจารย์ พระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติแล้วในโลก พระธรรมก็อุบัติแล้ว พระสงฆ์ก็อุบัติแล้ว ท่าน ประพฤติธรรมเปล่า ไร้สาระ เชิญท่านมาเถิด พวกเราจักไปสำนักพระบรมศาสดากัน ฯ สณฺฑชัยปริพพาชก ตอบว่า พวกท่านไปกันเถิด ตัวเราจักไม่อาจ ฯ สหายทั้ง ๒ ถามว่า ท่านจักไม่สามารถไปเพราะเหตุไร ฯ สณฺฑชัยปริพพาชก ตอบว่า ตัวเรา เป็นอาจารย์ของคนหมู่มากเทียวไปแล้ว การอยู่เป็นอันเตวาสิกของเรา นั้น เป็นเช่นกับเกิดความไหว(กระเพื่อม)แห่งน้ำในคุ่ม เราไม่สามารถจะอยู่อย่างเป็นอันเตวาสิกได้ ฯ สหายทั้ง ๒ เรียนว่า อย่าทำอย่างนั้นเลย ท่านอาจารย์ ฯ สณฺฑชัยปริพพาชก กล่าวว่า ช่างเออะ พ่อคุณ พวกท่านไปกันเถิด เราจักไม่อาจ ฯ สหายทั้ง ๒ เรียนว่า ท่านอาจารย์ จำเดิมแต่เวลาแห่งพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติในโลกแล้ว มหาชน(ต่าง)มีมือถือของหอมและระเบียบดอกไม้เป็นต้นในมือ จักไปบูชาพระพุทธองค์นั้นเท่านั้น แม้พวกกระผมทั้ง ๒ ก็จักไปในที่นั้นเหมือนกัน ท่านอาจารย์จักกระทำอย่างไร ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล ไทยเป็นมคร

๑. ปริพพาชโก ปจฺมปททวยเมว สุตฺวา สหสฺสนยสมฺปนฺเน
 โสตาปตฺติผลํ ปตฺติงฺghi ๑ อิตฺรํ ปททวยํ โสตาปนฺนกาเล นิฏฺฐาเปสึ ๑
 โส โสตาปนฺโน หุตฺวา อุปริวิเสสํ อปฺปวตฺตนฺเต ภวิสฺสตี เอตฺถ
 การณฺนํ สลฺลภฺเขตฺวา เถรํ อาห ภนฺเต มา อุปริ ฐมฺมเทสนํ วฑฺฒยิตฺถ
 เอตฺถกเมว โหตุ กุหิ อมฺหากํ สตฺถา วสฺสตีติ ๑ เวพฺพเน อาวุโสตีติ ๑
 เตนฺหิ ภนฺเต ตุมฺहे ปฺรโต ยถา มยฺหํ เอโก สหายโก อตฺถิ อมฺเหหิ จ
 อณฺณมณฺณํ กตฺติกา กตา โย ปจฺมํ อมตํ อธิคจฺจตีติ โส อาโรเจตฺตุตี
 อหนฺตํ ปฏฺิณฺณํ โมเจตฺวา สหายกํ คเหตฺวา ตุมฺหากํ คตฺมคฺเคเนว สตฺถ
 สนฺตีกํ อากมฺิสฺสามีตีติ ปณฺจปฺปตฺติงฺจิเตน เถรสฺส ปาเทสฺส นิปตฺติวา
 ติกฺขตฺตํ ปทกฺขิณํ กตฺวา เถรํ อญฺโยเขตฺวา ปริพฺพาชการามภิมฺโข อคฺมาสี ๑
 โกลิตฺปริพฺพาชโก ตํ ทฺวโร ว อากจฺจนฺตํ ทิสฺวา อชฺช มยฺหํ สหายกสฺส
 มุขวณฺโณ น อณฺณทิวเสสฺส วิย อทฺธานน อมตํ อธิคตํ ภวิสฺสตีติ อมฺตาทิคมํ
 ปจฺจติ ๑ โสปีสฺส อามาวุโส อมตํ อธิคตฺนํ ปฏฺิขานิตฺวา ตเมว คากํ
 อภาสี ๑ คากาปริโยสานเณ โกลิตโต โสตาปตฺติผลํ ปตฺติงฺहितฺวา อาห กุหิ
 กิร สมฺม อมฺหากํ สตฺถา วสฺสตีติ ๑ เวพฺพเน กิร สมฺม เอวํ โน
 อาจริเยน อสฺสชิตฺเถเรน กตฺติตฺนํ ๑ เตนฺหิ สมฺม อายาม สตฺถารํ
 ปสฺสิสฺสามาตี ๑

๒. สารีปุตฺตตฺเถโร จ นามสฺส สทาปิ อาจริยปฺุชโก ว ตสฺมา
 สหายกํ เอวมาห สมฺม อมฺเหหิ อธิคตํ อมตํ อมฺหากํ อาจริยสฺส
 สณฺขยปริพฺพาชกสฺสาปิ กเถสฺสาม พุทฺธมาโน ปฏฺิวิหฺมิสฺสตีติ อปฺปฏฺิวิหฺมฺนโต
 อมฺหากํ สทฺทหิตฺวา สตฺถ สนฺตีกํ คมฺิสฺสตีติ พุทฺธานํ เทสนํ สุตฺวา
 มคฺคผลปฏฺิเวรํ กริสฺสตีติ ๑ ตโต เทวปี ชนา สณฺขยสฺส สนฺตีกํ อคฺมฺิสฺ ๑

สณฺชโย เต ทิสฺวา ก็ ตาตา โกจิ โว อมตมกฺกเทศโก ลทฺโธติ
 ปุจฺฉิ ฯ อาม อาจริย ลทฺโธ พุทฺโธ โลเก อุปฺปนฺโน รมฺโม อุปฺปนฺโน
 สงฺโฆ อุปฺปนฺโน ตุมฺहे ตฺวเณ อสारे วิจฺรธ เถธ สตฺถุ สนฺติกั
 คมิสฺสามาติ ฯ กจฺจนฺต ตุมฺहे อหํ น สกฺขิสฺสามีติ ฯ ก็การณาติ ฯ อหํ
 มหาชนสฺส อาจริโย หุตฺวา วิจฺริ ตสฺส เม อนฺเตวาสิกฺวาโส จาญฺเีย
 อุตฺทกฺกฉนภาวูปตฺติสฺสทิสฺโส น สกฺขิสฺสามหํ อนฺเตวาสิกฺวาสํ วสิตฺตุนฺติ ฯ
 มา เอวํ กริตุถ อาจริยาติ ฯ โหตุ ตาตา กจฺจนฺต ตุมฺहे นานํ
 สกฺขิสฺสามีติ ฯ อาจริย โลเก พุทฺธสฺส อุปฺปนฺนกาลโต ปญฺจาย มหาชน
 คนฺธมาลาทิหตุโธ คนฺธฺวา ตเมว ปุเชสฺสติ มยฺปิ ตตฺถเว คมิสฺสาม
 ตุมฺहे ก็ กริสฺสเถาติ ฯ
